

Dokument zasedanja

B9-0164/2022

16.3.2022

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o potrebi po nujnem akcijskem načrtu EU za prehransko varnost v EU in zunaj
nje zaradi ruskega napada na Ukrajino
(2022/2593(RSP))

Eugenia Rodríguez Palop, Anja Hazekamp
v imenu skupine The Left

B9-0164/2022

Resolucija Evropskega parlamenta o potrebi po nujnem akcijskem načrtu EU za prehransko varnost v EU in zunaj nje zaradi ruskega napada na Ukrajino (2022/2593(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti členov 11, 13, 39, 168(1), 169(1), 191 in 192(1),
- ob upoštevanju agende OZN za trajnostni razvoj do leta 2030 ter ciljev trajnostnega razvoja,
- ob upoštevanju Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah, sprejetega na 21. konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja,
- ob upoštevanju Konvencije o biološki raznovrstnosti iz leta 1992 ter z njo povezanega Kartagenskega protokola o biološki varnosti iz leta 2000 in Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter pošten in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe, iz leta 2010,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. marca 2022 z naslovom REPowerEU: skupni evropski ukrepi za cenovno dostopnejšo, zanesljivejšo in bolj trajnostno energijo (COM(2022)0108),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija od vil do vilic za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem (COM(2020)0381),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja (COM(2020)0380),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 11. decembra 2019 o evropskem zelenem dogovoru (COM(2019)0640),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 28. novembra 2018 z naslovom Čist planet za vse - Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo (COM(2018)0773) ter poglobljene analize, na katero se opira to sporočilo,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2021 o strategiji „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem¹,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2021 o strategiji EU za biotsko

¹ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0425.

raznoverstnost do leta 2030: Vračanje narave v naša življenja²,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru³,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o izrednih podnebnih in okoljskih razmerah⁴,
 - ob upoštevanju poročila Evropske agencije za okolje z dne 4. decembra 2019 z naslovom Evropsko okolje – stanje in napovedi za obdobje do leta 2020,
 - ob upoštevanju posebnega poročila Medvladnega panela za podnebne spremembe iz leta 2018 o globalnem segrevanju za 1,5 °C, njegovega petega ocenjevalnega poročila iz leta 2014 ter zbirnega poročila iz leta 2014 na to temo, posebnega poročila iz leta 2019 o podnebnih spremembah in zemljiščih, posebnega poročila iz leta 2019 o oceanih in kriosferi v spreminjajočem se podnebnju ter njegovega šestega ocenjevalnega poročila iz leta 2022, vključno z drugim delom o vplivih, prilagajanju in ranljivosti,
 - ob upoštevanju globalnega ocenjevalnega poročila o biotski raznoverstnosti in ekosistemskih storitvah z dne 31. maja 2019, ki ga je pripravila Medvladna platforma o biološki raznoverstnosti in ekosistemskih storitvah,
 - ob upoštevanju Listine EU o temeljnih pravicah,
 - ob upoštevanju konvencij in priporočil Mednarodne organizacije dela,
 - ob upoštevanju revidirane Evropske socialne listine Sveta Evrope z dne 3. maja 1996,
 - ob upoštevanju evropskega stebra socialnih pravic,
 - ob upoštevanju Deklaracije OZN z dne 28. septembra 2018 o pravicah kmetov in drugih oseb, ki delajo na podeželskih območjih,
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker je Ruska federacija 24. februarja 2022 nezakonito napadla Ukrajino, s tem pa resno kršila Ustanovno listino OZN in načela mednarodnega prava;
- B. ker se zaradi vojne v Ukrajini potrošniki po vsem svetu soočajo z morebitnim povečanjem cen hrane in poslabšanjem prehranske varnosti, saj so ogroženi izvoz pšenice, drugih žitaric in jedilnega olja iz Ukrajine in Rusije;
- C. ker so se cene na svetovnih kmetijskih trgih povečale že pred ruskim napadom na Ukrajino, deloma zaradi učinkov podnebne krize in posledic pandemije covida-19; ker rastoče cene energije v Evropi močno vplivajo na kmetijski sektor, saj se povečujejo cene gnojil in stroški energije za kmete;

² UL C 67, 8.2.2022, str. 25.

³ UL C 270, 7.7.2021, str. 2.

⁴ UL C 232, 16.6.2021, str. 28.

- D. ker so se cene energije skokovito povečale in so na najvišji ravni v zadnjih štiridesetih letih; ker so se cene hrane že povečale, saj so neločljivo povezane s cenami fosilnih goriv; ker se pričakuje, da se bodo cene hrane zaradi vpliva vojne še povečale;
- E. ker vojna v Ukrajini razkriva, kako ranljive so sedanje verige preskrbe s hrano; ker je evropska primarna proizvodnja hrane močno odvisna od uvoza iz Ukrajine in Rusije; ker imata Ukrajina in Rusija zelo pomembno vlogo v svetovni trgovini s kmetijskimi in živilskimi proizvodi, tako v državah v razvoju v Afriki in na Bližnjem vzhodu, kjer potrošniške cene hrane že uhajajo izpod nadzora, kot v Evropi, kjer je vpliv čutiti predvsem na krmi za živinorejo;
- F. ker je Rusija največja svetovna izvoznica pšenice; ker je Ukrajina največja izvoznica sončničnega olja na svetu, četrta največja izvoznica koruze in peta največja izvoznica pšenice; ker bo vojna v Ukrajini dodatno razburkala svetovne trge žitaric in oljnih semen ter kratkoročno negativno vplivala na svetovno oskrbo z žitom; ker EU samo iz Ukrajine uvozi 19 % celotne pšenice in 13 % vseh oljnih semen; ker bi lahko dolgotrajni konflikt v Ukrajini omejil svetovno ponudbo osnovnih poljščin, kot so pšenica, koruza in sončnično olje; ker bi to lahko ogrozilo svetovno prehransko varnost in zaostriło geopolitične napetosti;
- G. ker je EU močno odvisna od ruskih fosilnih goriv; ker se uvozi približno 90 % plina, ki se uporablja v EU, pri čemer je 45 % tega plina v letu 2021 v države članice EU na različnih ravneh uvozila Rusija; ker je bila Rusija za Evropo tudi največja dobaviteljica nafte, saj se je iz nje uvozilo 27 % nafte, kar je več kot trikrat več kot iz naslednje največje dobaviteljice (Norveške); ker ta zunanja odvisnost od energije neposredno vpliva na kmetijsko proizvodnjo;
- H. ker se nitratna gnojila v EU uvažajo predvsem iz Rusije, Egipta in Alžirije; ker se amoniak od leta 2010 v EU uvažata pretežno iz Rusije (v povprečju 50 % celotnega uvoza v EU); ker proizvodi na osnovi fosfatov večinoma izvirajo iz Maroka (22 % celotnega uvoza v EU); ker se je izvoz diamonijevega fosfata iz Maroka in Rusije v EU občutno povečal in je leta 2017 predstavljal 70 % celotnega uvoza te snovi v EU; ker se kalijev klorid v EU uvažata predvsem iz Rusije in Belorusije; ker se spojine dušikovih, fosforjevih in kalijevih gnojil večinoma uvažajo iz Rusije in Norveške; ker je Rusija leta 2015 prehitela Norveško in postala največja izvoznica v EU;
- I. ker je treba zaradi ruske agresije proti Ukrajini odločno in hitro odpraviti odvisnost EU od uvoza fosilnih goriv, zlasti iz Rusije;
- J. ker rastoče cene fosilnih goriv še posebej močno vplivajo na energetska revna ali ranljiva gospodinjstva, ki velik delež skupnih prihodkov porabijo za račune za energijo, prevoz in hrano, zaradi česar se povečujejo razlike in neenakost v EU in zunaj nje ter naraščata tveganje revščine;
- K. ker prehranska varnost ne pomeni samo, da so zaloge hrane na voljo, ampak po mnenju Organizacije za prehrano in kmetijstvo vključuje tudi pravico vseh do hrane in do dostopa do zdrave prehrane; ker prehranska neodvisnost ne pomeni le samooskrbe s hrano, temveč tudi pravico vseh ljudi, da opredelijo svoj kmetijski in prehranski sistem;
- L. ker številne znanstvene študije kažejo, da intenzivno kmetijstvo v Evropi povzroča

izgubo biotske raznovrstnosti, onesnažuje vodo, tla in zrak ter prispeva k podnebnim spremembam; ker se v študijah poudarja, da smo že zunaj varnega okolja za delovanje človeštva, kar zadeva izgubo biotske raznovrstnosti, cikle dušika in fosforja ter podnebne spremembe;

- M. ker je Komisija v sporočilu o strategiji „od vil do vilic“ določila celovit pristop k evropskemu prehranskemu sistemu, pri čemer je kmetijstvo glavni element preskrbe s hrano, ter priznala medsebojno povezanost vseh akterjev v dobavni verigi in njihovo skupno odgovornost pri doseganju ciljev strategije ter ključno vlogo kmetov pri zagotavljanju javnih dobrin, tudi v boju proti podnebnim spremembam;
- N. ker trajnostno kmetijstvo pomeni kmetovanje na trajnostni način, ki zadovoljuje sedanje potrebe družbe po hrani in tekstilu, in ne ogroža zmožnosti sedanjih ali prihodnjih generacij, da bi zadovoljile svoje potrebe;
- O. ker je treba prilagoditi način proizvodnje in uživanja hrane, pijače in drugih kmetijskih proizvodov, da bo skladen s cilji trajnostnega razvoja, Pariškim sporazumom, Konvencijo o biološki raznovrstnosti, Mednarodno pogodbo o rastlinskih genskih virih za prehrano in kmetijstvo ter politikami in zavezami EU; ker bi bilo treba pri teh spremembah vzpostaviti tudi trdno ravnovesje med tremi stebri trajnosti, vključno z okoljem, podnebjem, biotsko raznovrstnostjo, javnim zdravjem, cenovno dostopnostjo hrane, dobrobitjo živali in gospodarsko trajnostjo za kmete, ribiče in akterje v prehranski verigi, obenem pa spoštovati socialne vidike, kot so delovni in zaposlitveni pogoji ter zdravstveni in varnostni standardi;
- P. ker so zdravi ekosistemi, pestra biotska raznovrstnost in stabilno podnebje bistveni za proizvodnjo in varnost hrane; ker je Evropski parlament razglasil izredne podnebne in okoljske razmere;
- Q. ker podnebne spremembe, ki jih povzroči človek, vključno s pogostejšimi in intenzivnejšimi ekstremnimi pojavi, povzročajo obsežne posledice ter s tem povezane izgube in škodo za naravo in ljudi, ki presegajo naravno spremenljivost podnebja; ker so podnebne spremembe ter vse pogostejši in intenzivnejši ekstremni pojavi zmanjšali tudi prehransko in vodno varnost, s čimer ovirajo prizadevanja za doseganje ciljev trajnostnega razvoja;
- R. ker so, čeprav se je produktivnost v kmetijstvu na splošno povečala, podnebne spremembe v zadnjih 50 letih upočasnile to rast na svetovni ravni; ker so pogostejši meteorološki in ekstremni podnebni dogodki milijone ljudi izpostavili akutni neustrezni prehranski varnosti in zmanjšali vodno varnost, pri čemer je bilo najhujše učinke opaziti med skupnostmi na številnih lokacijah v Afriki, Aziji, Srednji in Južni Ameriki ter na majhnih otokih in Arktiki;
- S. ker je, čeprav bi bilo mogoče z današnjo proizvodnjo hrane zadovoljiti svetovne potrebe, približno 11 % svetovnega prebivalstva podhranjenih in ker bolezni, povezane s prehrano, povzročijo 20 % prezgodnjih smrti, tako zaradi podhranjenosti kot zaradi debelosti; ker je do velikega povečanja proizvodnje hrane, krme, vlaknin in bioenergije prišlo na račun številnih drugih vrst, ki prispevajo h kakovosti življenja, vključno z urejanjem kakovosti zraka in vode, uravnavanjem podnebja in zagotavljanjem habitatov;

- T. ker obstajajo tudi sinergije, kot so trajnostne kmetijske prakse, ki povečujejo kakovost tal in s tem izboljšujejo produktivnost ter druge ekosistemske funkcije in storitve, kot sta sekvestracija ogljika in uravnavanje kakovosti vode;
- U. ker približno milijonu vrst že preti izumrtje, številnim v nekaj desetletjih, če se ne bodo sprejeli ukrepi, s katerimi bi zmanjšali intenzivnost dejavnikov, ki prispevajo k izgubi biotske raznovrstnosti; ker se bo brez teh ukrepov še pospešila svetovna stopnja izumiranja vrst še pospešila, ki je že zdaj vsaj nekaj deset do stokrat večja od povprečja v zadnjih desetih milijonih let;
- V. ker je bistveno in nujno pospešiti zeleni prehod, da bi zmanjšali emisije in odvisnost od uvoženih fosilnih goriv, povečali odpornost prehranskih sistemov ter se obvarovali pred zvišanjem cen in revščino;
- W. ker je zeleni dogovor v središču strategije EU za uresničitev podnebnih ciljev; ker ima kmetijstvo, zlasti v okviru strategije za biotsko raznovrstnost in strategije „od vil do vilic“, pri doseganju teh ciljev ključno vlogo;
- X. ker je bistveno izvajati zeleni dogovor ter strategijo „od vil do vilic“ in strategijo za biotsko raznovrstnost; ker ni dokazov, da bi z zmanjšanjem ambicij v tem trenutku dolgoročno izboljšali prehransko varnost ali trajnostnost, prej nasprotno;
- Y. ker trajne motnje v trgovini z žitaricami, ki bodo v prihodnjih mesecih še posebej pomembne kot krma za sektor mesa in mleka, razkrivajo krhkost in netrajnostnost sistema živinoreje, ki je zaradi svoje odvisnosti od uvožene krme „najšibkejši člen“ prehranske varnosti EU;
- Z. ker je za proizvodnjo kilograma mesa v povprečju potrebnih 12,85 kilograma krme; ker je učinkoviteje gojiti in uporabljati poljščine za neposredno prehrano ljudi kot za krmljenje živine;
- AA. ker je treba žitarice, ki so na voljo, uporabljati čim bolj učinkovito, in sicer s spodbujanjem gojenja in uporabe poljščin za neposredno prehrano ljudi ter z omejevanjem količine, ki se porabi kot krma za živino;
- AB. ker bi revolucionarni premik k rastlinskim kmetijskim praksam in vzorcem potrošnje zmanjšal odvisnost od uvožene živalske krme in prispeval k ohranjanju prehranske varnosti ter višjim okoljskim standardom in standardom dobrobiti živali, prav tako pa bi imel ključno vlogo pri uresnitvi dejanske prehranske in hranilne varnosti po vsem svetu;
- AC. ker je ekološko kmetovanje kmetijski sistem, ki uporablja ekološko zatiranje škodljivcev in biološka gnojila, pridobljena predvsem iz živalskih in rastlinskih odpadkov ter pokrovnih poljščin, ki vežejo dušik;
- AD. ker je EU največja svetovna izvoznica agroživilskih proizvodov; ker je EU v splošnem samozadostna, ko gre za kmetijske proizvode, ki jih je mogoče pridelovati v evropskih podnebnih območjih, in z izjemo oljnih semen in moke, ki se uvažata za živalsko krmo, ni preveč odvisna od uvoza hrane, ki bi lahko ogrozil njeno preskrbo s hrano;

- AE. ker je v dobrem desetletju zaradi razvoja in intenziviranja kmetijskega sistema propadlo več milijonov kmetij v EU oziroma več kot tretjina vseh kmetij v Evropi, velika večina med njimi pa so bila mala družinska gospodarstva;
- AF. ker ocene kažejo, da je pri obravnavanju živilskih odpadkov še precej izzivov, saj je bilo približno 30 % vse proizvedene hrane izgubljene ali zavržene v različnih fazah prehranske verige; ker se v EU vsako leto zavrže približno 88 milijonov ton hrane, kar naj bi po ocenah stalo 143 milijard EUR; ker je zmanjšanje živilskih odpadkov pomemben element za izboljšanje prehranske varnosti v EU;
1. meni, da je prehranska varnost v svetu izredno nujno vprašanje za EU in države v razvoju, ter poziva k takojšnjemu in stalnemu ukrepanju, da se zagotovi prehranska varnost za državljane EU in na svetovni ravni; poudarja, da bi morala biti kakovostna hrana potrošnikom dostopna po zmernih cenah, hkrati pa bi bilo treba kmetom omogočiti dostojen življenjski standard; opozarja, da glavna gonilna sila neustrezne prehranske varnosti ni pomanjkanje hrane, pač pa neenakost pri dostopu;
 2. poudarja, da je pravica do oskrbe s hrano osnovna in temeljna človekova pravica, uresniči pa se takrat, kadar imajo vsi ljudje ves čas fizični in ekonomski dostop do ustreznih, varnih (v smislu zdravja) in hranljivih živil za zadovoljitev svojih prehranskih potreb in preferenc za aktivno in zdravo življenje;
 3. izraža zaskrbljenost zaradi kratkoročnih in dolgoročnih posledic vojne v Ukrajini za prehransko varnost v Evropi in po svetu; poudarja, da te posledice vključujejo motnje v kmetijskih dejavnostih in trgovinskih tokovih, višje cene blaga in energije ter slabšanje gospodarskih razmer na splošno; poudarja, da si po ocenah 11 % prebivalstva EU – 49 milijonov ljudi – ne more redno privoščiti kakovostnega obroka, zaradi ruskega napada na Ukrajino in posledično višjih cen hrane pa se bodo finančne težave številnih evropskih gospodinjstev še povečale; poudarja, da se mora politika ustrezno odzvati na prehransko revščino; poziva države članice, naj v okviru Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim pripravijo načrte ter izvedejo ambiciozne in konkretne ukrepe, s katerimi bodo poskrbele, da ranljivi ljudje ne bodo nesorazmerno trpeli zaradi krize, prav tako pa naj število državljanov EU, ki si ne morejo redno privoščiti kakovostnega obroka, čim prej zmanjšajo na nič;
 4. poudarja, da razpoložljivost hrane na splošno v EU ni velik izziv in da so pomembnejša vprašanja, s katerimi se trenutno sooča prehranski sistem EU, vprašanja živilskih odpadkov, prekomerne potrošnje in debelosti ter okoljskega odtisa porabe hrane v evropskih gospodinjstvih;
 5. poudarja, da so nujno potrebni ambiciozni ukrepi, če želimo obravnavati podnebne spremembe in okoljske izzive, omejiti globalno segrevanje na 1,5 °C in preprečiti množično izgubo biotske raznovrstnosti;
 6. poudarja, da sta zaustavitev podnebnih sprememb, ki jih povzroča človek, ter varstvo in obnova biotske raznovrstnosti bistvena za zaščito prehranske varnosti v EU in na svetovni ravni;
 7. poudarja, da je resnično trajnostni prehranski sistem osnovni pogoj za dolgoročno oskrbo z varno in zdravo hrano in da sta prehranska varnost in trajnostnost medsebojno

povezani in soodvisni;

8. odločno potrjuje podporo ambicijam in ciljem iz zelenega dogovora, strategije „od vil do vilic“ in strategije za biotsko raznovrstnost ter poziva, naj se sprejmejo dodatne zaveze, s katerimi bi te strategije okrepili z instrumenti javne politike ter tako olajšali potreben prehod na odpornejšo kmetijsko proizvodnjo, temelječo na ekološkem kmetijskem modelu, ki je manj odvisen od uvoženih surovin;
9. je močno zaskrbljen zaradi trenutnih razprav o ponovni oceni nekaterih kmetijskih elementov zelenega dogovora, ki bi lahko bistveno ogrozile prihodnji napredek pri doseganju njegovih ciljev; zahteva, naj Komisija spoštuje dogovorjene zaveze iz zelenega dogovora in v celoti izvaja dogovorjene cilje in ambicije strategije za biotsko raznovrstnost in strategije „od vil do vilic“, saj so bistvenega pomena za prihodnjo trajnostnost, varnost in odpornost našega prehranskega sistema;
10. poudarja, da je treba pomanjkljivosti, ki jih je razkrila sedanja kriza, obravnavati celostno; poziva Komisijo, naj pospeši pripravo predloga zakonodajnega okvira za trajnostni prehranski sistem in leta 2022 objavi zakonodajni predlog;
11. poudarja, da sta močan in trajnosten kmetijski sektor v EU ter cvetoče in trajnostno podeželsko okolje, podprta z močno skupno kmetijsko politiko, bistvena dejavnika za uresničevanje izzivov na področju prehranske varnosti; poudarja, da sedanja skupna kmetijska politika, v kateri prevladujejo modeli intenzivnega kmetovanja, škodi okolju in prispeva k podnebnim spremembam, izgubi biotske raznovrstnosti, krčenju gozdov, eroziji tal, pomanjkanju vode ter onesnaževanju vode in zraka; poudarja, da je kmetijstvo zelo dragoceno za EU ter njen politični in gospodarski razvoj, prav tako pa s proizvodnjo hrane, zaposlovanjem na podeželju, gospodarsko vitalnostjo in kakovostjo življenja na podeželju ter razvojem podeželja na splošno močno vpliva na družbo;
12. potrjuje, da je dolžnost EU, da svojim državljanom zagotovi prehransko varnost, pri čemer je zelo pomembna neprekinjena kmetijska dejavnost v EU; opozarja na zmanjševanje kmetijskih prihodkov v EU zaradi čedalje višjih proizvodnih stroškov in nestanovitnosti cen, ki negativno vplivajo na sposobnost kmetov, da ohranjajo proizvodnjo;
13. ugotavlja, da je treba glede na sovražnosti v Ukrajini ter motnje v svetovnih proizvodnih verigah in večjo nestanovitnost cen, ki jih je povzročila pandemija covid-19, poskrbeti, da bodo EU in države članice neodvisne in samozadostne, da bi zmanjšali odvisnost od uvoza kritičnega blaga, kot so rastlinski viri beljakovin; ponovno poudarja, da je treba agroživilske sisteme priznati kot enega osrednjih vidikov neodvisnosti in samozadostnosti EU in držav članic, da bi omogoili zadostno razpoložljivost varne in kakovostne hrane ter ohranili delujoče in odporne verige preskrbe s hrano in trgovinske tokove v prihodnjih krizah, v skladu s členom 2(1) Pariškega sporazuma;
14. poudarja, da sedanja nihanja cen živil in kriza na tem področju najbolj ogrožata revne ljudi v državah v razvoju; v zvezi s tem poziva vse države članice, naj okrepijo zavezanost ciljem trajnostnega razvoja, zlasti z občutnim povečanjem deleža uradne razvojne pomoči, namenjene kmetijstvu, in podpore programom za prehransko varnost, ki jih upravlja Svetovni program za hrano, pa tudi za dvostransko pomoč;

15. poudarja, da je treba sprejeti ukrepe za podporo trajnostnemu kmetijstvu, zmanjšati uporabo in tveganje pesticidov, zaščititi in obnoviti ekosisteme tal ter okrepiti krajinske značilnosti na kmetijskih zemljiščih, da bi se podprlo okrevanje vrst in habitatov, zavarovanih v okviru direktiv o naravi, vključno z opraševalci in njihovimi habitatami; želi spomniti, da je za dolgoročno trajnostnost naših prehranskih sistemov potrebno trajnostno upravljanje naravnih virov, od katerega sta odvisni kmetijska produktivnost in odpornost;
16. meni, da je treba kmetijstvo EU preusmeriti s sedanjega industrijskega modela na model, ki upošteva omejitve planeta, v katerih deluje, z manj živinoreje, ki pa bi bila učinkovitejša in bi temeljila na trajnostnih praksah; poudarja, da industrijska, izvozno usmerjena kmetijska proizvodnja EU ne služi interesom malih in srednjih kmetov ter škoduje okolju, biotski raznovrstnosti in dobrobiti živali;
17. pozdravlja potrditev Komisije, da je ekološko kmetovanje izredno pomemben sestavni del teženj EU za bolj trajnosten prehranski sistem EU in za povečanje deleža kmetijskih zemljišč v Uniji, ki se bodo do leta 2030 obdelovala z ekološkimi metodami; poudarja, da je večina držav članic že sprejela cilje za povečanje kmetijskih površin z ekološko pridelavo; z zanimanjem pričakuje analizo ekološkega sektorja v splošni oceni učinka strategije in poudarja, da je za večjo uveljavitev ekološkega kmetovanja pomemben evropski akcijski načrt; poudarja, da morajo razvoj in rast ekološkega sektorja spremljati predvsem politični ukrepi in razvoj dobavne verige, pa tudi ukrepi, ki spodbujajo večje povpraševanje po ekološki hrani in krepijo zaupanje potrošnikov.
18. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo lokalno in ekološko hrano ter kratke verige preskrbe s hrano, vključno s povečanim uživanjem trajnostno in regionalno pridelanih rastlin in živil rastlinskega izvora, ter naj obravnavajo prekomerno porabo mesa, mlečnih izdelkov in močno predelanih proizvodov, pa tudi proizvodov z visoko vsebnostjo sladkorja, soli in maščob, kar bo koristilo tudi prehranski varnosti, okolju in dobrobiti živali;
19. želi opozoriti na pomen visokokakovostnega sistema za dobro počutje živali, kamor sodita tudi prevoz in zakol; poudarja, da je visoka raven dobrobiti živali sestavni del trajnostnega razvoja in je bistvena za boljšo kakovost hrane, ki omogoča bolj zdravo prehrano in izpolnjuje zahteve vse večjega števila potrošnikov, prispeva pa tudi k ohranjanju biotske raznovrstnosti; poudarja, da je potreben skladen in usklajen pristop k trajnostnemu prehranskemu sistemu, ki bo zdravje ljudi, okolje, biotsko raznovrstnost, zdravje in dobrobit živali ter podnebje obravnaval celostno in združeno;
20. poudarja, da je pomembno poskrbeti za varnost in raznolikost semen in rastlinskega razmnoževalnega materiala, da bi zagotovili stabilen pridelek in rastlinske sorte, prilagojene pritiskom podnebnih sprememb, vključno s tradicionalnimi in lokalno prilagojenimi sortami, pa tudi sortami, primernimi za ekološko pridelavo in sisteme kmetovanja z nizko porabo, hkrati pa zagotovili popolno preglednost in svobodo izbire za kmete in potrošnike ter dostop do genskih virov;
21. poudarja, da je ekstenzivna in trajna živinoreja, ki temelji na travinju ali gozdno-pašnih sistemih, ali ekološka živinoreja, kjer imajo pašniki pogosto veliko okoljsko vrednost, pomembna značilnost evropskega prehranskega sistema in evropskih shem kakovosti ter

osrednji element številnih tradicionalnih podeželskih skupnosti, kjer se na ta način produktivno uporabljajo zemljišča, ki bi bila sicer zapuščena; poudarja, da je treba to obliko kmetijske proizvodnje, ki je vezana na zemljišča in nizko gostoto živali, podpirati in spodbujati, saj lahko prinese več pozitivnih učinkov za okolje in ohranjanje kulturne krajine, pomaga varovati podeželje pred odseljevanjem prebivalstva in opuščanjem kmetijske dejavnosti ter blažiti posledice podnebnih sprememb, prav tako pa prispeva h krožnemu gospodarstvu in obnavljanju biotske raznovrstnosti; poudarja, da bi bilo treba podpreti kmetije, ki so v prehodu na bolj trajnostne oblike proizvodnje in se oddaljujejo od kmetijskih praks, kot sta visoka gostota živali in monokulturni posevki;

22. poudarja, da se morajo države članice začeti bolje prilagajati podnebnim spremembam v kmetijstvu in gozdarstvu, zlasti z uporabo ekoshem v okviru nove reforme skupne kmetijske politike; poudarja, da morajo prilagoditveni ukrepi stremeti k povečanju trajnosti, tako z okoljskega kot z ekonomskega vidika; poziva države članice, naj izvajajo strategije za zmanjševanje naravnih tveganj, da bi omejile negativne posledice naravnih nesreč za kmetijsko proizvodnjo;
23. ugotavlja, da medvladni forum o podnebnih spremembah v svojem šestem ocenjevalnem poročilu zlasti poudarja, da je treba preprečiti slabo prilagajanje, saj lahko neprilagodljivi odzivi na podnebne spremembe povzročijo stalno ranljivost, izpostavljenost in tveganja, ki jih je težko in drago odpraviti, kar še stopnjuje obstoječe neenakosti in spodkopava osnovne pogoje za trajnostni razvoj; poudarja, da ti ukrepi zmanjšujejo prostor za naravne procese in pomenijo hudo obliko neustreznega prilagajanja za ekosisteme, ki jih uničujejo, nadomeščajo ali drobijo, s čimer se zmanjšuje njihova odpornost na podnebne spremembe in omejuje zmogljivost ekosistemskih storitev za prilagajanje; poziva, naj se skupaj s podpornimi javnimi politikami v celotni kmetijski sektor vključijo tudi učinkovite ekosistemske možnosti prilagajanja, da bi povečali razpoložljivost in stabilnost oskrbe s hrano, obnovili in zaščitili ekosisteme ter zmanjšali podnebno tveganje za prehranske sisteme, hkrati pa povečali njihovo trajnost;
24. poudarja, da je pomembno uporabljati kmetijsko-gozdarske in gozdne zavese za zmanjšanje pritiska na naravne gozdove, blaženje podnebnih sprememb in povečanje produktivnosti, ter spodbujati alternativne uporabi gnojil v kmetijski proizvodnji; spodbuja Komisijo in države članice, naj v prihodnjih nacionalnih strateških načrtih zasnujejo orodja, s katerimi bodo spodbujale pogozdovanje in ponovno pogozdovanje ter po možnosti spodbujale kmetijsko-gozdarske sisteme, vključno z gozdno-pašnimi sistemi; poziva Komisijo, naj spodbuja vseunijske specializirane programe usposabljanja, da bi kmetje spoznali koristi vključevanja gozdne vegetacije v kmetijstvo; poudarja, da bi morala obnova in pomladitev sedanjih kmetijsko-gozdarskih sistemov ter uvedba novih bistveno prispevati k doseganju cilja glede treh milijard dreves, kar bo koristilo tako ciljem glede biotske raznovrstnosti kot podnebnim ciljem ter cilju diverzifikacije in krožnosti;
25. poziva Komisijo, naj poskrbi, da bodo države članice pri pripravi strateških načrtov SKP upoštevale nove razmere, v katerih zdaj delujemo, ter ustrezno prilagodile in spremenile svoje načrte, da bi podprle trajnostno proizvodnjo hrane in kratke dobavne verige; poudarja, da integrirano varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi bistveno

prispeva k zmanjšanju odvisnosti od pesticidov, in poziva države članice, naj zagotovijo njegovo dosledno izvajanje ter redno ocenjevanje in spremljanje izvajanja; poziva države članice, naj splošna načela integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi preoblikujejo v praktična in izmerljiva merila ter naj ta merila preverjajo na ravni kmetij, ter poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo države članice ta načela integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi učinkovito izvajale prek svojih strateških načrtov SKP;

26. poudarja, da bi morali skupna kmetijska politika in nacionalni strateški načrti podpirati kmete pri prehodu na podnebno nevtralnost in ohranjanje biotske raznovrstnosti, ter poziva k hitremu izvajanju ekoshem, ki vključujejo mehanizem financiranja za pomoč kmetom pri prehodu z živinoreje na pridelavo rastlin, da bi omogočili zdravo in trajnostno prihodnost; poziva Komisijo, naj poskrbi, da bodo nacionalni strateški načrti dejansko skladni z dogovorjenimi cilji;
27. poziva k integriranemu kmetijskemu modelu, ki bo temeljil na širši platformi trajnostne prehranske in kmetijske politike, da bi kmetijsko proizvodnjo in podporo kmetom združili s prehransko in okoljsko politiko, ki bi omogočila bolj trajnostno proizvodnjo in porabo hrane, s čimer bi prispevala k prehranski varnosti EU in zagotovila skladnost z zelenim dogovorom in obveznostmi EU iz Pariškega sporazuma; poziva Komisijo, naj potrdi samo tiste nacionalne strateške načrte skupne kmetijske politike, ki bodo nedvoumno izkazovali prizadevanje za trajnostnost v gospodarskem, okoljskem in socialnem smislu in ki bodo v skladu s cilji zelenega dogovora, ustreznimi cilji Unije in Pariškim sporazumom;
28. poudarja, da mora EU hitro zmanjšati uporabo pesticidov ter uvesti ekološko kmetovanje in trajnostni sistem proizvodnje hrane, da bi hitro zmanjšala porabo energije in ogromne stroške, ki so posledica škodljivih učinkov na zdravje ljudi in živali, s tem pa tudi občutno razbremenila okolje, zlasti oprasovalce; ponovno izraža podporo merljivim ciljem za zmanjšanje uporabe in tveganj pesticidov;
29. ponovno izraža podporo prepolovitvi izgube hranil in zmanjšanju uporabe gnojil ter meni, da bi to moralo biti pravno zavezujoče; poudarja, da bo to izjemno dragocen prispevek k takojšnjemu zmanjšanju uporabe fosilnih goriv, zlasti plina, uvoženega iz Rusije; poudarja, da si je za doseganje teh ciljev pomembno prizadevati s celostnimi in krožnimi pristopi k upravljanju s hranili, kot so agroekološke praske, ki lahko zagotovijo dodatne koristi za kakovost tal in biotsko raznovrstnost ter pomagajo kmetom prekiniti njihovo odvisnost od mineralnih gnojil;
30. poudarja, kako pomembne so površine z ekološkim pomenom za biotsko raznovrstnost, vključno z zdravjem oprasovalcev, in odločno obsoja predloge, da bi na teh površinah, primernih za gojenje beljakovinskih rastlin v času krize, začasno uporabili fitofarmaceutska sredstva;
31. se znova zavezuje varnosti hrane in poudarja, da morajo vsa uvožena živila in krma izpolnjevati standarde EU za varnost hrane, vključno z mejnimi vrednostmi ostankov pesticidov in antimikrobikov; obsoja vse predloge, v skladu s katerimi bi se sedanje krize zlorabile za oslabitev teh zahtev in zavez;
32. poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe za spodbujanje gojenja in

uporabe poljščin za neposredno prehrano ljudi ter omejitev količine poljščin, ki se uporabljajo kot krma za živino, s čimer bi povečali učinkovitost našega prehranskega sistema in prispevali k prehranski varnosti;

33. je trdno prepričan, da je treba zmanjšati število glav živine v EU, da bi rešili in optimalno izkoristili obstoječa kmetijska območja s preusmeritvijo proizvodnje s krme na hrano ter proizvodnjo manj mesa in mlečnih izdelkov; poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe za zmanjšanje števila živali, ki se redijo in gojijo za kmetijske namene, da bi predvidele manjšo razpoložljivost uvoženih pridelkov; poziva k ukrepom, s katerimi bi dosegli, da bodo največje industrijske živinorejske kmetije morale zmanjšati število živali, saj je to v času krize potrebno za prehransko varnost;
34. poudarja, da nadomestitev fosilnih goriv z biometanom, proizvedenim iz gnoja v sistemih intenzivne živinoreje, povečuje odvisnost od te netrajnostne in neučinkovite oblike kmetijstva; poudarja, da bi se bilo treba izogniti nadaljnji vezanosti na množični uvoz krme in zadrževanju milijonov živali v zaprtih hlevih, da bi bilo mogoče predelati gnoj; poziva, naj se hitro sprejmejo stroga trajnostna merila za proizvodnjo biometana; poziva, naj se industrijske poljščine, ki se uporabljajo za proizvodnjo biometana in drugih biogoriv, preusmerijo v proizvodnjo hrane;
35. poudarja potrebo po nujni in drzni spremembi politike in zakonodaje zaradi neovrgljivih znanstvenih dokazov o netrajnostnosti sedanjega prehranskega sistema in višjih stroških neukrepanja, pri čemer je treba v celoti upoštevati dobrobit rejnih živali, saj je to sestavni del prehranske trajnosti; priporoča, naj to vključuje ukrepe, ki bodo spodbujali sprejetje višjih standardov dobrobiti živali, zmanjšanje količine rejnih živali in njihove gostote, obenem pa tudi povečanje proizvodnje in porabe rastlinskih proizvodov;
36. poudarja, da zmanjšanje živilskih odpadkov ne bo samo pozitivno vplivalo na okolje, temveč bo prispevalo tudi k večji prehranski varnosti v EU; ponovno poziva k sprejetju potrebnih ukrepov, da bi dosegli cilj EU in glede na izhodiščno stanje iz leta 2014 zmanjšali živilske odpadke za 30 % do leta 2025 in za 50 % do leta 2030, ter poziva Komisijo, naj pospeši delo v zvezi z revizijo označevanja datuma, da bi preprečili tratenje hrane v gospodinjstvih;
37. poziva Komisijo, naj pripravi akcijski načrt, ki ga bodo spremljali ustrezni ukrepi, za kratkoročno in dolgoročno pomoč kmetom v Ukrajini pri trajnostni proizvodnji hrane, ki bo temeljil na ambicijah in ciljih zelenega dogovora ter bo skladen z zahtevami EU glede varnosti hrane, dobrobiti živali in trajnostnosti;
38. priznava, da je liberalizacija trgovine na področju kmetijskih živilskih proizvodov in kmetijskih osnovnih surovin prinesla številne nove izzive majhnim kmetovalcem iz EU in držav v razvoju; meni, da bi morali za zanesljivo oskrbo z živili in prehransko neodvisnost vsi mednarodni trgovinski predpisi in sporazumi upoštevati vpliv na kmetijstvo in dostop do živil;
39. odločno obsoja dejavnosti špekulantov, ki špekulirajo s svetovnimi surovinami, kmetijskimi surovinami in energijo in tako povečujejo nihanja cen živil in poglobljajo svetovno krizo na tem področju; poudarja, da ni sprejemljivo, da je lakota nekaterih dobiček drugih ter poziva k ustrezni regulaciji in učinkovitemu nadzoru na nacionalni in mednarodni ravni, da se prepreči, da bi špekulacije kršile pravice do hrane;

40. poziva EU, naj konkretno ukrepa, v ta namen pa sprejme skladno strategijo in politike, ki bi zajemale področja trgovine in razvoja ter skupno kmetijsko politiko, da se prepreči neposreden in posreden negativni učinek na gospodarstva držav v razvoju;
41. poudarja, da so nepošteno trgovinske prakse v kmetijskem sektorju resna težava; ugotavlja, da poročilo Komisije z dne 29. januarja 2016 o nepoštenih trgovinskih praksah v verigi preskrbe s hrano med podjetji potrjuje, da se te prakse pojavljajo v vseh fazah verige preskrbe s hrano;
42. poudarja, da je ta težava posebej očitna prav v verigi preskrbe s hrano, kar slabo vpliva na njen najšibkejši člen; poudarja, da o tej težavi poročajo vsi subjekti v verigi preskrbe s hrano in mnogi nacionalni organi za varstvo konkurence; poudarja, da so Komisija, Parlament in Evropski ekonomsko-socialni odbor že večkrat opozorili na vprašanje nepoštenih trgovinskih praks;
43. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.